

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1665/2567

นาง บ. โจทก์ นาย ว. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 531

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์จดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม โจทก์ก็เปรียบเสมือนเป็นมารดาของจำเลยคนหนึ่ง จำเลยย่อมต้องให้ความเคารพและยกย่องเชิดชูโจทก์ การที่จำเลยด่าทอโจทก์ด้วยคำว่า "ไม่มีศีลธรรม ไม่ยุติธรรม" เป็นการกล่าวหาโจทก์ว่า ไม่รู้จักขอบขั้วดี ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่จำเลย ทำให้ถูกคนอื่นเกลียดชัง เสียชื่อเสียง ส่วนคำว่า "หน้าด้านหน้ามีนอยู่ทำไม" แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่มีความละอายแก่ใจที่มาอาศัยอยู่กับจำเลยและครอบครัว อันเป็นถ้อยคำที่ไร้ความเคารพนับถือ เป็นการลบหลู่เหยียดหยาม ออกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ถือได้ว่าเป็นการหมิ่นประมาทโจทก์อย่างร้ายแรง จึงเป็นเหตุให้โจทก์เรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุจำเลยประพฤติเนรคุณได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 531 (2)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้จำเลยไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ถอนคืนการให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 91569 39430 และ 24033 คืนแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ดำเนินการ ให้ถือเอาคำพิพากษาแทน การแสดงเจตนาของจำเลย ให้โจทก์ดำเนินการโดยให้จำเลยออกค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียน จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ โดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลเฉพาะค่าขึ้นศาลกิ่งหนึ่ง ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษากลับ ให้ถอนคืนการให้ โดยให้จำเลยไปจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 91569 39430 และ 24033 คืนแก่โจทก์ หากจำเลยไม่ดำเนินการ ให้ถือเอาคำพิพากษาแทน การแสดงเจตนาของจำเลย โดยจำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ และให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 50,000 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีรวม 20,000 บาท กับให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนที่โจทก์ได้รับยกเว้นทั้งสองศาลต่อศาลในนามโจทก์ คืนค่าขึ้นศาลที่เสียเงินมา 29,933 บาท แก่โจทก์ จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีกาฟังได้ว่า วันที่ 23 พฤษภาคม 2560 โจทก์จดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม และต่อมาได้ย้ายไปอยู่กับจำเลยที่บ้านของนายสมบุรณ์และนางทองปิกษ์ ซึ่งเป็นพ่อตาแม่ยายของจำเลย วันที่ 22 กรกฎาคม 2560 โจทก์ทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินมีทั้งที่ดินและเงินฝากในบัญชีธนาคารให้แก่จำเลย ต่อมาวันที่ 16 ตุลาคม 2560 โจทก์จดทะเบียนให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 91569 39430 และ 24033 แก่จำเลยโดยเสนหา โจทก์พักอาศัยอยู่ที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลยเรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 โจทก์ย้ายกลับไปอยู่บ้านโจทก์ และเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2563 โจทก์จดทะเบียนเลิกรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม คงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยในชั้นฎีกาของจำเลย ว่า โจทก์เรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุจำเลยประพฤติเนรคุณด้วยการหมิ่นประมาทโจทก์อย่างร้ายแรงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 531 (2) ได้หรือไม่ ข้อนี้ได้ความจากโจทก์ นำสืบว่า หลังจากโจทก์จดทะเบียนให้ที่ดินพิพาททั้งสามแปลงแก่จำเลยโดยเสนหาแล้ว จำเลยไม่

เลี้ยงดูโจทก์เหมือนเช่นก่อน จำเลยให้โจทก์นอนและรับประทานอาหารได้บ้านคนเดียว ชังโจทก์ไว้ในบ้านและไม่ให้ญาติมาเยี่ยมโจทก์ จำเลยหลอกยืมเงินแล้วไม่คืนให้และลักเอาเงินฝากในบัญชีธนาคารของโจทก์เหลือเงินในบัญชีเพียง 68.03 บาท โจทก์แจ้งความดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยในข้อหาลักทรัพย์ โจทก์สิ้นเนื้อประดาตัว เมื่อเดือนมกราคม 2563 โจทก์ทวงเงินและขอเงินจากจำเลยเป็นค่ารักษาพยาบาลกับค่าอาหารเพื่อไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล จำเลยด่าว่าโจทก์ไม่มีศีลธรรม ไม่ยุติธรรม ไม่รักลูก เงินแค่นี้ก็ทวง จะไปตายที่ไหนก็ไป หน้าด้านหน้ามีนอยู่ทำไม และไล่โจทก์ออกจากบ้าน ต่อมาเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 โจทก์จึงออกจากบ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลยกลับไปอยู่บ้านโจทก์ ส่วนจำเลยนำสืบว่า โจทก์และนางพุด น้องสาวของโจทก์มาอาศัยอยู่ที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลย จำเลยและครอบครัวดูแลโจทก์และนางพุดเป็นอย่างดี เมื่อโจทก์และนางพุดป่วย จำเลยและครอบครัวก็ไปดูแลที่โรงพยาบาล ทั้งจ้างนางสาวรัตนวลี มาดูแล ต่อมาเมื่อนางพุดถึงแก่ความตาย โจทก์ก็ยังขอยู่ที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลย จำเลยและครอบครัวดูแลโจทก์เป็นอย่างดี พาโจทก์ไปเที่ยวและทำบุญหลายจังหวัด จำเลยให้เงินโจทก์เป็นประจำทุกสัปดาห์ เมื่อเดือนมกราคม 2563 จำเลยได้งานรับราชการที่จังหวัดขอนแก่น โจทก์ก็ยังคงอาศัยอยู่ที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลย เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 จำเลยไปกรุงเทพมหานคร โจทก์บอกว่าจะไปหาหมอและจะไปบ้านญาติ แม่ยายของจำเลยให้นางรัตนวลีไปส่ง หลังจากนั้นโจทก์ไม่กลับมาที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลยอีกเลย เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563 จำเลยไปที่บ้านโจทก์ โจทก์บอกว่าที่มาอยู่ที่บ้านโจทก์เพราะญาติจะไม่คืนเงินกู้หากโจทก์ยังอยู่ที่บ้านพ่อตาแม่ยายของจำเลย จำเลยไปหาโจทก์อีก แต่นางบุญศรีก็ดกั้นไม่ยอมให้จำเลยพบโจทก์ จำเลยดูแลโจทก์เป็นอย่างดี และไม่เคียดว่าโจทก์ตามที่โจทก์กล่าวอ้าง และไม่เคียดไล่ออกจากบ้าน แม้โจทก์มีโจทก์อ้างตนเองเป็นพยานเพียงปากเดียวที่เบิกความว่า จำเลยด่าทอโจทก์และไล่โจทก์ออกจากบ้าน ไม่มีพยานโจทก์ปากอื่นเบิกความสนับสนุนก็ตาม ซึ่งจำเลยก็นำสืบปฏิเสธว่าไม่ได้ด่าทอโจทก์ตามที่โจทก์กล่าวอ้างและไม่ได้ไล่โจทก์ออกจากบ้าน ทำให้ต้องวินิจฉัยว่าคำเบิกความฝ่ายใดจะมีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากกว่ากัน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์เริ่มแรกก่อนที่จำเลยจะเข้ามาเป็นบุตรบุญธรรมของโจทก์ โจทก์เบิกความว่า ก่อนที่โจทก์จะจดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม โจทก์และนางพุดเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ม. เป็นเวลาไม่ถึง 1 สัปดาห์ มีนายสมบุญและนางทองปักษ์ พ่อตาแม่ยายของจำเลยมาเฝ้าดูแล และพาไปโรงพยาบาล จนเกิดความสนิทสนมคุ้นเคยกัน จนกระทั่งโจทก์จดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม ทำให้เห็นว่าจำเลยและครอบครัวทางภริยาพยายามเข้ามาช่วยเหลือเกื้อกูลโจทก์และนางพุดน้องสาวโจทก์เป็นพิเศษ ทั้งที่ไม่ได้เป็นเครือญาติกัน จึงเป็นเรื่องผิดวิสัยที่บุคคลภายนอกจะเข้ามาดูแลเอาใจใส่พาโจทก์และนางพุดไปโรงพยาบาล ให้ที่พักอาศัยพาไปทำบุญและท่องเที่ยวตามที่ต่าง ๆ แต่ตามข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยนำสืบรับกันว่า ทั้งโจทก์และนางพุดน้องสาวโจทก์ต่างเป็นหญิงชรา โจทก์มีโรคประจำตัวหลายโรคทั้งเบาหวาน และความดัน ส่วนนางพุดป่วยด้วยโรคเส้นเลือดในสมองตีบ ติดเชื้อในกระแสเลือด และเป็นผู้ป่วยติดเตียงต้องการผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด เมื่อโจทก์และนางพุดมีทรัพย์สินและเงินฝากในบัญชีธนาคารมูลค่าไม่ใช่น้อย จึงเป็นเรื่องที่น่าสงสัยในการกระทำของจำเลยและครอบครัวว่ากระทำด้วยความสุจริตหรือไม่ ซึ่งต่อมาโจทก์จดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม และทำพินัยกรรมยกทรัพย์สินที่เป็นที่ดินและเงินสดให้แก่จำเลย แต่โจทก์ก็ยังเป็นห่วงจำเลยว่าเครือญาติของโจทก์จะมีเรื่องทรัพย์สินพิพาทกับจำเลย จึงจดทะเบียนยกที่ดินทั้งสามแปลงพิพาทให้แก่จำเลย แสดงว่าโจทก์ย่อมรักไว้ใจและผูกพันจำเลยเสมือนบุตรและหวังฝากผีฝากไข้ไว้กับจำเลยดังที่ศาลอุทธรณ์

ภาค 4 วินิจฉัย ต่อมาเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 โจทก์ได้รับเงินประกันชีวิต 4,770,000 บาท และนำไปฝากไว้ที่ธนาคาร ก. ปรากฏว่าในวันเดียวกันมีการถอนเงินออกไป 2,700,000 บาท และเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2560 มีการถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวอีก 2,010,000 บาท โจทก์เบิกความว่าไม่ได้เป็นผู้เบิกถอน ซึ่งจำเลยนำสืบรับว่า เงินที่ถอน 2,700,000 บาท โจทก์ยกให้จำเลยนำไปชำระหนี้ส่วนตัวของจำเลยและภริยา ส่วนเงินที่ถอน 2,010,000 บาท โจทก์ให้นำไปใช้ในครอบครัว และดูแลความเป็นอยู่ของโจทก์ แม้ให้การไม่สอดคล้องกัน แต่ก็ทำให้เห็นว่าจำเลยได้รับประโยชน์จากการที่ดูแลโจทก์เพียงไม่กี่เดือน นับแต่ที่โจทก์รับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรมและจำเลยพาโจทก์มาพักอาศัยอยู่ด้วยกัน หลังจากที่โจทก์ย้ายออกมาจากบ้านพ่อแม่ยายของจำเลยแล้ว ปรากฏว่าโจทก์ตรวจสอบบัญชีเงินฝาก จึงทราบว่าเหลือยอดเงินฝากเพียง 68.03 บาท โจทก์จึงไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาลักทรัพย์ และพนักงานอัยการจังหวัดมหาสารคามยื่นฟ้องจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์ และความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ จำเลยให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยตามฟ้อง ตามสำเนาคำพิพากษาศาลจังหวัดมหาสารคาม ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2565 แนบท้ายคำแก้ฎีกาของโจทก์ แสดงว่าจำเลยมีพฤติการณ์ที่ลักเงินฝากในบัญชีธนาคารของโจทก์ไป โดยใช้บัตรกดเงินสด (บัตรเอทีเอ็ม) รวม 37 ครั้ง และลักเงินสด รวมยอดเงินที่จำเลยลักไปในคดีดังกล่าว 560,504 บาท ในระหว่างวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ถึงวันที่ 27 ตุลาคม 2561 ช่วงที่โจทก์พักอาศัยอยู่กับจำเลย ทำให้เห็นว่าจำเลยไม่ได้มีเจตนาสุจริตที่รับเลี้ยงดูแลโจทก์ดังที่จำเลยนำสืบ แต่การกระทำของจำเลยแฝงไว้ด้วยเล่ห์เพทุบายในการหลอกล่อเอาทรัพย์สินของโจทก์ไปโดยทุจริต จนเงินฝากในบัญชีธนาคารของโจทก์เหลือเพียง 68.03 บาท และโจทก์ยกที่ดินทั้งสามแปลงพิพาทให้เป็นของจำเลยแล้วจนโจทก์แทบไม่มีทรัพย์สินเหลืออยู่ พยานหลักฐานของโจทก์จึงมีน้ำหนักมากกว่าพยานหลักฐานของจำเลย ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า จำเลยด่าทอโจทก์ด้วยถ้อยคำตามที่โจทก์กล่าวอ้างจริง และไล่โจทก์ออกจากบ้าน เมื่อพิเคราะห์ถ้อยคำที่จำเลยด่าทอโจทก์ที่ว่า "ไม่มีศีลธรรม ไม่ยุติธรรม ไม่รักลูก เงินแค่นี้ก็ทวง จะไปตายที่ไหนก็ไป หน้าด้านหน้ามันอยู่ทำไม" กับการที่โจทก์จดทะเบียนรับจำเลยเป็นบุตรบุญธรรม โจทก์ก็เปรียบเสมือนเป็นมารดาของจำเลยคนหนึ่ง จำเลยย่อมต้องให้ความเคารพและยกย่องเชิดชูโจทก์ คำว่า "ไม่มีศีลธรรม ไม่ยุติธรรม" เป็นการกล่าวหาโจทก์ว่า ไม่รู้จักขอบขั้วดี ไม่ให้ความเป็นธรรมแก่จำเลย ทำให้ถูกคนอื่นเกลียดชัง เสียชื่อเสียง ส่วนคำว่า "หน้าด้านหน้ามันอยู่ทำไม" แสดงให้เห็นว่าโจทก์ไม่มีความละอายแก่ใจที่มาอาศัยอยู่กับจำเลยและครอบครัว อันเป็นถ้อยคำที่ไร้ความเคารพนับถือ เป็นการลบหลู่เหยียดหยาม ออกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ถือได้ว่าเป็นการหมิ่นประมาทโจทก์อย่างร้ายแรง จึงเป็นเหตุให้โจทก์เรียกถอนคืนการให้เพราะเหตุจำเลยประพฤติเนรคุณได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 531 (2) คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ยุพา วงศ์ทองทิว · อรพงษ์ ศิริกานต์นนท์ · นัยนาวุธ จันทรจำเริญ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1665/2567>